

I omkretsens tid. Kristus i skyen

I en tid der sannhet oppleves som flytende og relativ, står mange uten fast grunn under føttene. Jeg utforsker et annet perspektiv: at sannheten er levende, absolutt og virksom – og at den fortsatt griper inn i menneskers liv.

Boken *Vitnet* springer ut av en personlig åndelig opplevelse der jeg «så» at sannheten er levende og at den er verdens grunnvoll. Jeg så at ingen løgn kan fordrive sannheten, og at alt vil komme for en dag. Denne visjonen ble starten på en vandring der jeg har erfart Guds hjelp i hendelser som svarer til et indre søk etter sannhet.

Kristi nærvær forstås mindre som kraft som bare stråler ut fra et kirkelig eller dogmatisk sentrum, og mer som lys som også virker i omkretsen. Min erfaring er at kristendommens synlige sentrum har mistet mye av sin evne til å nå menneskene. Det betyr ikke at Kristus er borte. Det betyr at tyngdepunktet, slik jeg har møtt det, har forskjøvet seg. Kraften finnes på mangfoldig vis i omkretsen: i det som omgir oss, i hendelser vi ikke selv har planlagt, i møter, i kulturens skjulte bilder, i livet som fortsetter å bære oss når læresetningene ikke lenger bærer. Denne kraften kan virke tilbake mot sentrum og fornye kirken. Den skaper samhørighet mellom mennesket og verden, mellom mennesket og kosmos.

Jeg stiller to skyer mot hverandre. Den ene er nettskyen, den mørke skyen av informasjon, overvåking og fragmentering. Den andre er «Kristus i skyen», den lyse skyen som omslutter og bærer lys ned i det jordiske.

Vitnet er en roman, men også et vitnesbyrd

Den skildrer hvordan Kristi nærvær «i skyen» kan forstås og erfares i vår tid – i samtale med bibelske bilder og løfter, og med det håpet Skriften ennå holder åpent: at han skal komme igjen.

Mange kristne vektlegger i dag idealet om en «enkel tro». Men troens enkelhet er bare én side av evangeliet. Kristendommen taler også til menneskets dype, sannhetssøkende natur. Bibelen rommer både Jesu ord til de små og sårbare og Paulus' tale om Guds skjulte visdom. Troen inviterer derfor ikke bare til tillit, men også til modning – til å utforske dybdene i kristendommen.

Jeg skriver ikke for å nå de mange. Jeg skriver for de få som vil ta dette til hjertet, prøve det i eget liv, og – der de har forutsetninger for det – prøve det mot Skriften. Jeg vet at jeg kan ta feil. Bitene må den enkelte legge sammen selv.

Kristi gjenkomst

Mange forbinder Kristi gjenkomst med et dramatisk og synlig komme: at Jesus trer frem i fysisk skikkelse. Jeg vitner om noe jeg selv har levd: at Kristus er virksom i det som omgir oss – i hendelser, møter og det jeg kaller «Kristus i skyen», eller Kristus i omkretsen.

Dette er ikke den endelige gjenkomsten alle skal se. Det er et nærvær som krever tro. Jeg leser det i lys av at Kristus er Veien, Sannheten og Livet (Joh 14,6), og at Ordet – Logos – ble kjød. Når jeg sier at sannheten er levende, er det ikke et tillegg til Kristus. Det er Kristus selv.

Oppdraget jeg tok på meg, var å formidle nettopp dette: Kristi nærvær i skyen, og den hjelpen jeg har erfart der. Jeg tok oppgaven fordi jeg så at hjelpen er nødvendig. Veldig mye avhenger av at mennesker søker sannheten – ikke bare i det store, men helt inn i små hendelser i eget liv – og tør prøve hjelpen, også gjennom lutringen og prøvelsene som følger med. Dette er kjernen i budskapet. Mindre viktig er det å være enig med meg i det andre jeg skriver om.»

Hva Bibelen sier – og hvordan jeg leser den

I Matteus 24 advarer Jesus mot dem som sier: «Se, her er Kristus» eller «Der er han». Gjenkomsten skal ikke reduseres til et sted eller en skikkelse vi kan peke på. Det jeg beskriver, er derfor ikke et synlig «her er han». Det er et nærvær som må prøves på evangeliene.

Skriften forteller samtidig om hendelser der hans nærvær blir tydelig uten at han står fram som en skikkelse alle kan peke på. På veien til Damaskus strålte et lys omkring Saulus. Han hørte: «Jeg er Jesus, han som du forfølger.» Følgesvennene hørte stemmen, men så ingen.

På fjellet ble Jesus forvandlet. En røst lød fra skyen: «Dette er min Sønn, den elskede ... Hør ham!»

Ved himmelfarten ble han skjult av en sky. To menn sa at han skulle komme igjen «på samme måte». I kirkens lesning peker dette fram mot et synlig komme. Skyen er samtidig, i hele Skriften, et bilde på herlighet som både skjuler og åpenbarer. Slik bruker jeg bildet

når jeg taler om Kristus i skyen: det omsluttende nærværet – ikke en erstatning for det komme vi ennå venter.

Johannes og Paulus sier at Kristus både bor i oss og er større enn oss: «Bli i meg, så blir jeg i dere.» «Kristus i dere, håpet om herlighet.» Han «fyller alt i alle.» Det hører til hans vesen at han kan være i oss og omslutte oss.

Fra sentrum til omkrets

I kirkens lange historie har Kristus vært forkynt fra sentrum: gjennom kirken, liturgien og de autoritative talene. Det sentrumet er ikke tomt. Men i vår tid har jeg erfart at han også, og for mange, først viser seg fra omkretsen.

Skyen kan forstås som en imaginasjon: Lyset strømmer ut fra solen som sentrum, treffer skyen, brytes utallige ganger og omgir oss på alle kanter. Sentrum blir til omkrets. Det hellige virker i det som omgir oss – i hendelser, møter, skjebner og innskytelser vi ikke selv kunne ha skapt.

Kirken slik den er nå, bærer fortsatt dåp, skrift og et språk som er eldre enn min erfaring. Uten det ville ordene Kristus, sannhet og gjenkomst fort blitt private merkelapper. Samtidig kan kirken miste evne til å nå mennesker, og stivne og såre. En mer moden kristendom, slik jeg håper den kan vokse i trengselstid, vil etter det jeg ser, komme både fra det som ennå bæres i sentrum, og fra lyset som virker i omkretsen tilbake mot kirken.

Tegn i livet

Det indre og det ytre svarer til hverandre. Noen ganger kommer hjelpen som en ytre hendelse som nøyaktig møter et indre behov og tankene som lever i det indre. Andre ganger åpner samsvaret seg i et indre syn.

Den mest gjennomgripende erfaringen er beskrevet i *Vitnet*, i Stallopplevelsen: en personlig åpenbaring av Kristus som Logos, der han trer fram som Veien, Sannheten og Livet. De ytre hendelsene – i militærtjenesten, ved den røde mopeden, ved kanonsalutten og mange andre – bekreftet senere det samme.

Slik erfaring er ikke inngangsbillett. Den som ikke har hatt slike syn, kan like fullt møte hjelpen i sitt eget liv.

Et synlig spor i tiden: 12-trinnsbevegelsen

Hvis nærværet i omkretsen er blitt tydeligere i vår tid, når skjedde et slikt skifte?

Her kan jeg bare si hva jeg tror, og jeg er åpen for at jeg tar feil. Begynnelsen av 1930-tallet bar depresjon, arbeidsløshet og totalitære ideologier. Hitler kom til makten i 1933. Dust Bowl i 1934 kan sees som et sinnbilde på mørke skyer. Krystallnatten, natt til 10. november 1938, tok fra jødene lovens beskyttelse. Skiftet, slik jeg leser det, kom da menneskeheten trengte hjelp som mest.

I 1935 ble Anonyme Alkoholikere til. Jeg leser denne bevegelsen som et sterkt tegn på hvordan hjelp kan virke fra omkretsen: livet som deles, ikke én leder som eier sannheten, ordet som går rundt i kretsen, hjelp som kommer som om utenfra, i rommet mellom menneskene.

Dette er omkretsens form, slik jeg kjenner den. Helbredelse skjer. Det rommer mer enn psykologi alene kan bære. Jeg forstår det som et sted der Kristus kan virke. Andre vil forklare det annerledes. Bitene må den enkelte legge selv.

At det er tolv trinn, leser jeg som bilde: tolv som kretsens tall. Det er ikke et bevis. Det er et spor.

Nærvær nå – og et komme som ennå ikke har skjedd

Jeg tror på begge deler.

Jeg tror på et nåtidig nærvær: hjelp som kommer stille, som krever tro, og som stadfestes i det indre og det ytre. «Jeg er med dere alle dager, inntil verdens ende.»

Jeg tror på den endelige gjenkomsten: at Menneskesønnen skal komme med makt og herlighet, og at en ny himmel og en ny jord skal skapes.

Rettferdigheten er at Jesus er opphøyet til Faderen. Derfor kan han nå komme nær i det stille – for å hjelpe, uten å oppheve menneskets frihet.

Det jeg vitner om

Kristi gjenkomst er ikke bare en fremtidig begivenhet. Hans nærvær er også et lys i det som omgir oss. Slik har jeg erfart det. Slik er kallelsen jeg tok på meg: å formidle Kristus i skyen.

Jeg kaller ikke dette en allerede inntrådt gjenkomst som kirken må bekjenne. Jeg kaller det et vitnesbyrd om hjelp og nærvær, gitt til dem som vil ta det til hjertet og prøve det.

Dette er tegnet slik jeg har sett det.

Dette er det jeg vitner om.